

ПРОТОКОЛ

ОТ

СЕДМО ЗАСЕДАНИЕ НА ТЕМАТИЧНАТА РАБОТНА ГРУПА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ 2014-2020 Г.”

16 май 2014 г., 09.30 ч., хотел „Балкан“, София

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1. Иван Кръстев

Заместник-министър на образованието и науката

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛИ:

2. Галя Дилова

Съветник на министъра на образованието и науката

3. Иван Модев

Главен директор на Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ (ГД СФМОП), МОН

4. Паулина Милева

Заместник-главен директор на ГД СФМОП, МОН

Заместник-главен директор на ГД СФМОП, МОН

КООРДИНАТОРИ:

5. Стоян Цонев

6. Николай Николов

главен експерт, ГД СФМОП, МОН

ПРИСЪСТВАЛИ:

- 1 Албена Стойнева, главен експерт, отдел „Стратегии и програми за икономически растеж”, МФ
- 2 Анастасия Грозданова, главен експерт, отдел „Кохезионна политика за околна среда” МОСВ
- 3 Анита Рахова, главен експерт, отдел „Планиране на бюджета”, дирекция „Финанси”, МОН
- 4 Благовеста Хаджипеткова, началник отдел „Финансова верификация”, ГД СФМОП, МОН
- 5 доц. Борислав Великов, член на Националния съвет на АИКБ
- 6 Боян Бойчев, член на Управителния съвет на АИКБ
- 7 Валентина Дейкова, началник на отдел „Учене през целия живот”, дирекция ФАОП, МОН
- 8 Ваня Трайкова, главен експерт, отдел „Общо образование”, дирекция ОПОС, МОН
- 9 Вера Маркова, главен експерт, отдел „Изпълнение на НСРР и хоризонтални въпроси”, АМС
- 10 Вера Рангелова, координатор програми за ранно детско развитие, УНИЦЕФ
- 11 Вержиния Цанкова, главен секретар НАЦИД
- 12 Веселин Илиев, член на Младежко сдружение за мир и развитие на Балканите, Организации работещи в сферата на младежта
- 13 Веска Събева, НПО на и за хора с увреждания
- 14 Виолета Нинова, директор на дирекция „Елитен спорт”, ММС
- 15 Владимир Русев, държавен експерт, АМС
- 16 доц. Георги Райчевски, заместник-председател на УС на фондация „ГИС-ТрансферЦентър”
- 17 Грета Ганчева, началник на отдел „Подкрепа на развитието. Специални училища. интеграция”, дирекция ДОПР, МОН

- 18 Даниела Симидчиева, директор „Професионално образование и обучение”, БСК
- 19 Димитър Ничев, началник отдел „Техническа верификация”, ГД СФМОП, МОН
- 20 Димчо Димов, старши експерт в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност”, ГД „Програмиране на регионалното развитие”, МРР
- 21 Добринка Конярова, директор на НИОКСО
- 22 Добромир Добрев, Софийски университет „Св. Климент Охридски”
- 23 Евгения Пеева, изпълнителен директор, Фондация „Заедно в час”
- 24 Елена Цанкова, главен експерт отдел „Статистика на образованието, културата и информационното общество”, НСИ
- 25 Елизабет Младенова, главен експерт, дирекция „Ученически и студентски спорт”, ММС
- 26 Елка Йорданова, държавен експерт, дирекция ККР, МОН
- 27 Емилия Радева, началник отдел „Иновации и предприемачество”, МИЕ
- 28 Иван Захариев, директор „Пазар на труда”, КРИБ
- 29 Иван Иванов, директор на дирекция ИКТ, МОН
- 30 Иван Карамелски, младши експерт, отдел СП, дирекция ПНП, МП
- 31 Ивана Радонова, главен експерт, отдел „Разработване и актуализиране на нормативни документи и програми”, дирекция „Висше образование”, МОН
- 32 Тодор Чобанов – Столична община
- 33 Ирена Каракачанова, държавен експерт, дирекция ПМ, ММС
- 34 Карина Караиванова-Ганозова, директор НФ, МФ
- 35 Кирил Желязков, главен директор „Работодателски организации”, БСК
- 36 доц.Лиляна Вълчева, председател на национален браншов синдикат „Висше образование и

наука” към КНСБ

- 37 Лиляна Ковачева, директор на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- 38 Лора Капеловска, старши сътрудник по УЕПП, отдел ПНООП, Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност”, МИЕ
- 39 Маргарита Дамянова, управител на „БТПП-Център за професионално обучение, преводи, консултации и фирмено обслужване” ЕООД
- 40 Мариана Кърковска, главен секретар на Агенция за хората с увреждания
- 41 Мариела Деливерска, директор на дирекция „Наука”, МОН
- 42 Мария Кръстева, НПО на и за хора с увреждания
- 43 проф. д-р Мартин Банов, заместник-директор на ИПАЗР „Н. Пушкин”, ССА
- 44 Мая Нинова, държавен експерт в отдел „Конкурентоспособност, селски райони и компенсаторни плащания”, дирекция „Развитие на селските райони”, МЗХ
- 45 Милена Виденова, главен сътрудник по УЕПП, ИСУЕС
- 46 доц. д-р Невяна Кънева, Технически университет - София
- 47 Нели Ненчева, началник отдел „Изпълнение на бюджета”, дирекция „Финанси”, МОН
- 48 проф. д.х.н. Николай Денков, Софийски университет „Св. Климент Охридски”
- 49 Петър Зарев, началник отдел „Квалификация”, НИОКСО
- 50 проф. д.х.н. Петър Миланов, ЮЗУ „Неофит Рилски”
- 51 Пламен Славов, главен експерт, отдел „Международно право”, дирекция „Правна”, МОН
- 52 Ралица Базайтова, главен експерт, дирекция СИТП, МК
- 53 Румен Джуров, държавен експерт в дирекция „Сценични изкуства и творческо поколение”, МК

- 54 Румян Сечков, Изпълнителен директор на Фондация „С.Е.Г.А.“
- 55 Румяна Томова, началник на отдел „Политики за достъп до качествено образование”, ФАОП, МОН
- 56 Светомира Апостолова-Калоянова, държавен експерт в отдел „Учене през целия живот”, дирекция ФАОП, МОН
- 57 Севдана Шекерова, главен експерт, Център за информационно осигуряване на образованието
- 58 Стефка Пилева-Малиновска, началник отдел „Регионално управление на проекти”, ГД СФМОП, МОН
- 59 Теодора Дачева, заместник-изпълнителен директор, НСО
- 60 Тотка Чернаева, началник отдел „Европейски програми и проекти”, дирекция „Информационни технологии”, МТИТС
- 61 Христиан Даскалов, главен секретар НПСС
- 62 Цвета Антонова, директор на дирекция „Държавна политика за детето“, ДАЗД
- 63 Яна Йотова, младши експерт, отдел РАНДП, дирекция „Висше образование”, МОН
- 64 Янка Такева, председател на Съюза на българските учители към КНСБ
- 65 Ивайло Симеонов, ВОН КНСБ ТУ София
- 66 Павел Павлов, началник отдел НИОКСО, гр. Баня
- 67 Ваня Ботева, ЦИОО
- 68 Марио Терзиев, НПСС
- 69 Мартин Конинков, ЕКОРИС
- 70 Бонка Караджова, ЕКОРИС
- 71 Николета Сивова, КЗД

- 72 Деян Колев, ЦМЕДТ, „Амалипе“
- 73 Галя Божанова, НАПОО
- 74 Неджли Ахмед, Област Сливен
- 75 Пенка Иванова, ръководител проект УСПЕХ, МОН

Заседанието протече при следния дневен ред:

- 1. Представяне на основните промени, предложени в ОП НОИР от Шестото заседание на ТРГ (30.09.2013 г.) до момента, включително отразени коментари на Европейската комисия**
- 2. Представяне на Предварителната (ex-ante) оценка на ОП НОИР.**
- 3. План за действие за одобряване на окончателен вариант на ОП НОИР до края на 2014 г.**

Стоян Цонев представи присъстващите и откри заседанието, председателят на работната група заместник-министър Иван Кръстев приветства участниците в Седмото заседание на тематичната работна група за разработване на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР).

Г-н Кръстев сподели успешните разговори, проведени от него с представители на Европейската комисия (ЕК). Подчерта, че Програмата е единствената за следващия програмен период, която ще е с мултифондово финансиране. Обърна внимание, че структурата на ОП НОИР не е претърпяла съществени промени, има увеличение на ресурса и малка промяна по отношение на тематичните цели. Изрази оптимизъм и сподели, че има съвсем нови коментари от ЕК, в които срещаме подкрепа и одобрение на нашето предложение. Г-н Кръстев сподели очакването си в днешното заседание да изчистим и финализираме текстовете, като очакванията са ОП НОИР да бъде внесена на редовно заседание на МС, планирано за 21-ви май 2014 г., и даване на мандат на МОН за водене на преговори с ЕК.

I. Гласуване на представения дневен ред:

✓ **против – НЯМА**

✓ въздържали се – **НЯМА**

Дневния ред бе приет.

По т. 1 от дневния ред:

Представяне на ключовите промени, които са настъпили в последния проекто-вариант на ОП НОИР – презентация, представена от заместник-министър Иван Кръстев.

(приложение № 1)

Заместник-министър Иван Кръстев обърна внимание на инвестиционните приоритети, специфичните цели и типовете примерни дейности за тяхното постигане.

Стоян Цонев покани членовете на Тематичната работна група да вземат отношение по поставените въпроси.

1. **Иван Захариев** от КРИБ – 3 въпроса:

- първи въпрос – какви са процесите, с които ще се осъществява връзката с бизнеса по ПО1 и ПО2?;
- втори въпрос – по-конкретно да опишете финансирането по програмата на МИЕТ за комерсиализирането на научните резултати.
- трети въпрос – колко актуални са материалите на междинната оценка?

Зам.-министър Иван Кръстев отговори, започвайки от третия въпрос:

- материалите са актуализирани към дата 30 април 2014 г., оценката е предварителна и е динамична, тя няма да приключи докато ЕК не разгледа окончателния вариант на ОП НОИР.
- по отношение на финансирането по програмата на МИЕТ – то не е тема на нашата работна група.
- що се отнася до връзката с бизнеса по ПО1 и ПО2, то текстовете в програмата са доста общи, но това са динамични процеси и това ще ни помага в бъдеще.

2. **Янка Такева, председател на Синдиката на българските учители към КНСБ**, поздрави за чудесната презентация и зададе 2 въпроса:

- какво наложи включването на Тематична цел 9 „Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация?“ – според мен тя припокрива социално икономическата интеграция.
- не виждам политиката за кариерно развитие на учителите в средното образование.

отговаря **зам.-м-р Иван Кръстев**:

- Тематична цел 9 съвпада изцяло с ПО3 – това е изцяло па наше настояване. Целта е програмата да има последователност и логическа връзка.

- по отношение на кариерно развитие на учителите в средното образование е хоризонтален приоритет, във всяка една от ключовите сфери стои човешкия фактор.

3. Проф. Денков, СУ – 2 въпроса:

- предварителната оценка на научния капацитет - как във времето ще бъдат разположени тези дейности?
- как резултатите от тази оценка ще се отразят на конкурсите за върхови постижения?

Отговаря зам.-м-р Иван Кръстев:

- истината е, че предварителната оценка на научния капацитет малко се забави, но смятаме, че самата процедура в началото на юни ще е факт;
- има общи принципи, които ние ще спазваме.

4. Евгения Пеева, Фондация „Заедно в час“ – въпрос относно индикаторите.

- какво още предстои преди да се финализират?
- защо на този етап сте се спрели основно на брой хора и има ли други качествени индикатори?

отговаря зам.-м-р Иван Кръстев:

- най-трудно се измерват качествени индикатори, които нямат количествено измерение, това е причината да се стремим към индикатори, които могат да се оценят с числа.

Допълнение от **Стоян Цонев** – първо благодари на колегите, които съдействаха за формулирането на индикаторите в ОП НОИР. На следващо място, във връзка с въпроса, постаряхме се да наблегнем на индикатори, които показват как искаме да постигнем качествено образование. Това може да се види в материалите, които Ви изпратихме като членове на работната група.

5. Деян Колев фондация „Амалипе“ – 1 въпрос и 2 коментара:

- поздравявам Ви, че сте постигнали финансиране по Тематична цел 9;
- притеснението ми е, че сумата по Тематична цел 9 и Тематична цел 10 не е особено голяма;
- една препоръка – не бива да свеждаме процеса на образователната интеграция единствено до усвояването на български език;
- въпрос - мярка 2.1, касаеща въпроса за отпадането от училище, продължаваме ли да я възприемаме все още като такава?

Отговаря зам.-министър Иван Кръстев:

- по отношение на усвояването на българския език - той се отнася не само за децата от малцинствата, има много мерки за интеграция.
- по отношение на мярка 2.1- няма как да избягаме от връзката между дейности за качествено образование и дейности за превенция на отпадане – нещата са иманентно свързани.
- относно индикаторите – очакваме и вашите предложения и коментари по текстовете, които сме ви изпратили.

6. Георги Райчевски – 2 въпроса и 1 коментар:

- ще се създаде ли специализиран отдел за ПО1 наука към ГД СФМОП или процедурите по ПО 1 ще се предостави на дирекция „Наука“ в МОН?
- във връзка с подготовката на материалите за първите конкурсни операции – ще се задействат ли до края на тази календарна година или ще останат за началото на следващата? Предвижда ли се конкурентен подбор на външни асистенти, които да подпомогнат този процес, чрез създаване на смесени работни групи?
- съгласен съм с зам.-министър Кръстев, че трябва да се даде предпочитание на количествено измеримите индикатори, но все пак има някои индикатори за качество, които няма как да се измерят в цифрова форма и те биха могли да се оценяват чрез така наречените експертни оценки на независими експерти;

Отговаря зам.- министър Иван Кръстев:

- благодаря на г-н Райчевски за активна позиция по отношение на оценката и индикаторите, не се залагат индикатори, които не могат да бъдат измерени.
- що се касае до структурата на ГД СФМОП – тя не се занимава с политики за това има други дирекции в министерството, ГД СФМОП управлява средства и нейната структура е предопределена от процеса по управления на средства от ЕС с оглед обезпечаването на определени етапи от това управление.
- по отношение на разработването на самите процедури – амбицията ни е да стартираме процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ тази година, но това ще се случи в сферата на образованието, а не по ПО 1. Причината, е че там вече има изградени системи за управление на всички нива и имаме ангажимента да осигурим преход между ОП РЧР и ОП НОИР. А това все още не се отнася за ПО1. Сега се реализира оценка на научния потенциал.

7. Галя Божанова, НАПОО - 1 коментар по индикаторите:

- ПО 2, ИП „Подобряване равния достъп до учене през целия живот“ таблица 4, индикатор „брой лица, включени в курсове за валидиране на резултати от формално и неформално учене“ – 20 000 – знаете, че към настоящия момент НАПОО изпълнява пилотен проект по валидиране и на база на първите резултати и анализи смятаме, че този индикатор е доста амбициозен – предлагаме да бъде намалено числото на 10 000 (15 000 максимум);
- относно формулировката – да бъде записано дейности или процес, а не курсове.
- източник на информация и данни – в момента е записано НАПОО, но съгласно проекта за изменение на Закона за професионално образование и обучение и предвидената функция на МОН за мониторинг и контрол предлагаме да бъде добавено и МОН.

отговаря г-н Стоян Цонев:

- благодарим на НАПОО за активното сътрудничество – приемаме Вашите бележки, с молба да ни ги изпратите по е-мейл и ще бъдат отразени.

8. Тотка Чернаева, МТИТС – 2 коментара:

- по ПО 1 - допълняемостта с Хоризонт 2020 е смислено много добре обоснована, също така и демаркацията с ОП „Иновации и конкурентоспособност“.
- по ПО 2 – съгласна съм, че информационните и комуникационни технологии са хоризонтален приоритет, но когато се подготвят операциите и схемите за кандидатстване, би трябвало да бъдат акцентирани.

отговаря зам.- министър Иван Кръстев:

- по отношение на ИКТ считам, че нашата стратегия е много добре разработена като конкретика. Към нея върви план за действие, който все още не е публичен. Планираме отделни дейности, които са само за ИКТ и информационното обезпечаване.

9. Кирил Желязков, БСК – 2 коментара:

- разграничаването на дейностите по иновации и конкурентоспособност и тази програма – това е доброто решение за демаркация и ние Ви подкрепяме в тази посока;
- относно добрите практики в БСК сме с нагласата всичко, което имаме натрупано като експертиза, като опит и като поуки в оценката на компетенциите, професионалните стандарти да споделим и да допринесем за ОП НОИР.

отговаря зам.- министър Иван Кръстев:

- вие знаете, че се водиха поредица от разговори между представители на правителството и социалните партньори, отделно на нива министерства с организации и неведнъж министър Клисарова, а и аз също сме споделяли, че разчитаме на това между-институционално взаимодействие.

Заместник-министър Ив. Кръстев:

- Други бележки и коментари, колеги?

Няма други въпроси и коментари.

Заместник-министър Ив. Кръстев:

В такъв случай предлагам на Тематичната работна група:

- да одобри предложения работен вариант на ОП НОИР 2014-2020;
- да даде мандат на МОН да представи проекта за одобрение пред Министерски съвет на РБ;
- да ни задължи да организираме следващото заседание на тематичната работна група при получаването на официално становище на службите на ЕК по представения официален вариант на ОП НОИР;
- **против – НЯМА**
- **въздържали се – НЯМА**

Благодаря, т. 1 от дневния ред бе гласувана и приета.

Стоян Цонев обяви кратка почивка.

По т. 2 от дневния ред:

Стоян Цонев представи г-жа Бонка Караджова (ЕКОРИС), която ще презентира **Предварителната (ex-ante) оценка на ОП НОИР 2014-2020**

Г-жа Бонка Караджова разказа накратко, кои са ЕКОРИС в кои области работят и представи своята презентация.

(приложение № 2)

Стоян Цонев благодари на г-жа Бонка Караджова (ЕКОРИС) за тяхната работа. Той отбеляза, че техните бележки вече са отразени в последния вариант на ОП НОИР, който беше представен по т. 1.

1. г-н Георги Райчевски – коментари и предложения:

- моето мнение е, че тези предварителни външни оценки са необходими, защото ние тук сме по-малко или повече пристрастни;
- бих искал да отразя, че според мен ЕКОРИС са си свършили добре работата;
- бих искал да отправя предложение за индикаторите – брой на придобита интелектуална собственост – това са патенти, свидетелства за полезен модел, за промишлен дизайн, които също така трябва да бъдат индикатор, когато се правят научно-приложни изследвания за брой иновативни решения, още на етапа преди те да отидат към индустриалните изследвания и внедряването. Това до сега е било пропуск на нашите научни организации и на висшите училища.
- предложение за създаване на един специализиран фонд за подкрепа на интелектуалната собственост.

2. Янка Такева, председател на Синдиката на българските учители (СБУ) – коментар и въпрос:

- преди 2 месеца бях в ЕК и един от експертите от Малта изказа притеснение за нашата ОП НОИР и притеснение за изпълнение на партньорското споразумение. Аз смятам, че доста добре защитих нашата програма, и в тази връзка бихте ли споделили с нас каква е предварителната оценката на ЕК.

Отговаря г-н Стоян Цонев:

- първо с едно изречение бих искал да отговора на г-н Райчевски – създаването на този фонд не е предмет на дискусия на Тематична работна група и не би трябвало да попада в обхвата на оперативната програма. Това би бил отделен инструмент, който би трябвало да се обсъди на следващи междуведомствени срещи с представители на МИЕ;

- предложения от Вас индикатор – също следва да бъде обсъден с тях (МИЕ), тъй като процесът на придобиването на патенти по-скоро би попаднал (в следствие на вчерашните ни разговори с тях) в обхвата на тяхната оперативна програма.
- към коментара на г-жа Такева – разговорите с ЕК се водят главно с 3 техни генерални дирекции това са - Научни изследвания, Регионална политика и разбира се водещата дирекция по преговорите - Заетост, която към момента е и водеща по ОП РЧР. Основните коментари са концентрирани в препоръки и забележки главно по отношение на ПО 1. Както и г-н Кръстев спомена не е достатъчно добре акцентирана и аргументирана необходимостта с конкретни мерки - как ние смятаме да интервенираме за да постигнем целта, която сме записали, а именно да повишим сътрудничеството между научните организации и бизнеса. Препоръките относно демаркацията с ОП на МИЕ, а именно, че трябва да се демаркираме не по бенефициенти, а по тип дейности.
- По ПО 2 и ПО 3 няма сериозни забележки и коментари. Основната част от препоръките са свързани с разписването на индикаторите. Основните бележки получихме буквално вчера и се постаряхме да ги отразим веднага, което Вие днес видяхте в последния проект на ОП НОИР, както и в материалите, които сме Ви изпратили.
- Партньорското споразумение е представено формално официално на 2 април, което означава, че следвайки сроковете до 2 юли трябва да бъдат представени оперативните програми. По последни указания от централното координационното звено и заместник министър-председателя Златанова, амбицията на кабинета е да бъдат представени програмите още до края на този месец на ЕК.
- По отношение на връзката на ОП НИОР със споразумението за партньорство и аргументацията за изпълнение на ОП НОИР, нямаме информация да има притеснения нито от страна на правителството, нито от страна на ЕК. Включително много сериозна подкрепа получаваме и от трите генерални дирекции, с които преговаряме до момента. Така че не би следвало в никого от Вас да има притеснения в тази посока и сме поработили доста в текстовете за анализ, както в споразумението за партньорство, така и в оперативните програми.
- С представителите на ЕК последно разговаряхме на 14 май, когато имаше Комитет за наблюдение за ОП РЧР, където участва и МОН. Там беше споделено, че все още няма мандат ЕК да изпрати официално първите свои коментари по Споразумението за партньорство. Предполагам, разбира се, че ще има някакви забележки, коментари и градивна критика по отношение на текстове, които касаят нашия анализ за образование и наука. Очакваме го с нетърпение, тези официални коментари на Комисията, но надявам се да няма нещо, което би следвало да ни притеснява, че ще го отразим своевременно.

3. Проф. Денков:

- Може ли един въпрос по същество? От една страна няколкократно беше казано, че ще има доста работа по Приоритетна ос 1. От друга страна, когато се обсъждат дейностите, практически говорим за същите дейности, да кажем изчезнала е една, която беше така или иначе подсказана от ЕК, тя не беше наша, за финансиране на, как да кажа, на преструктурирането беше казано на системата за висше образование. Това, което ме интересува на базата на препоръките, които виждате, какво се очаква по промяна на дейностите и там не се очаква голяма промяна, а по-скоро как да бъдат фокусирани, демаркирани и т.н. Може ли да поясните, защото иначе стоим в една неяснота.

Отговаря **Стоян Цонев**:

- Благодаря на въпроса, г-н Денков. За съжаление не мога да вляза в твърде големи детайли, тъй като снощи късно вечерта пристигнаха бележките на Генерална дирекция „Регионална политика” и наистина не съм имал възможност да ги видя в детайли. Тепърва ще се запозная с тях и ще видя доколко те касаят формулировка на дейности, така както са записани в момента по Приоритетна ос 1. Но пак бих искал да подчертая, тези бележки, които сме получили снощи, те са вече от втори кръг неформални преговори с Генерална дирекция „Регионална политика”. Първите бележки ние ги получихме още през месец март. След това имаме разговор и среща с Генерална дирекция „Регионална политика” в Брюксел и ние сме реагирали по техните първоначални бележки, които адресираха именно това, че липсва конкретно начинът, по който ние уе осъществим връзката между научните организации и бизнеса и как ние ще ги съберем заедно. Това им убягваше. Смятам, че сме работили доста активно по формулировките - в момента по Приоритетна ос 1. И ще видим сега при втория кръг неформални преговори какво е дошло снощи. Така малко със свито сърце очаквам да отворя да ги видя коментарите, но се надявам наистина да продължат да бъдат толкова градивни и да вървим в правилната посока и смятам, че наистина е така. А това, което имам предвид като казвам, че предстои още много работа по Приоритетна ос 1 е не толкова по разписването на дейностите в самата ос или на конкретните и на потенциалните бенефициенти и на допълняемостта на ОП „Иновации и конкурентоспособност”. А по-скоро подготвителните дейности, които е необходимо да завършим преди да стартираме реално първите процедури, операции по Приоритетна ос 1 и преди да бъдат поканени за кандидатстване и съответно финансирани тези центрове за върхови постижения и компетентност, т.е. от това, което и г-н Кръстев спомена преди кафе-паузата, ние в момента през месец май тепърва стартирахме този доста дълъг и сериозен процес по предварителна селекция на идейни проекти за центрове за върхови постижения и компетентност. Всички заинтересовани научни организации в страната са поканени от министъра на образованието и науката – проф. Клисарова, с писмо, което е публикувано на интернет страницата на министерството, да представят своите идейни проекти за такива центрове и след това ще бъдат оценени от независима външна оценка, съответно ще бъде преценено и на ниво Програма „Хоризонт 2020” и засечено с това, което бъде разписано като приоритети в „Стратегията

за интелигентна специализация”. Така че има много подготвителни стъпки, докато се идентифицират потенциалните бенефициенти, които да изградят тези центрове за върхови постижения и компетентност и аз наистина смятам, че това, което спомена заместник-министър Кръстев, не е песимистично, а по-скоро реалистично, че едва ли през тази 2014 г. може да стартираме първите процедури по Приоритетна ос 1. Но ако го направим през 2015 г. смятам, че това ще бъде един много сериозен успех от страна на нашия екип на МОН.

4. Г. Райчевски

...Усилено се работи в БАН...

Стоян Цонев:

- Сигурен съм – постоянно получаваме обаждания и запитвания и при нас, и в дирекция „Наука“. По отношение на Вашия въпрос за да стигнем до отговора за това колко центрове за върхови постижения и за компетентност ще бъдат финансирани смятам, че това ще стане ясно едва към края на тази година, най-рано тогава, когато бъде получена оценката на подадените концепции, които може би така както вървят нещата, ще доближат бройката 100. За разликата между двата мисля, че не мога да се изкажа компетентно. Смятам, че това е по-скоро предмет на визията на съответните организации, които ще създадат своите партньорства, но основната насока, в която включително и препоръките на ЕК ни адресират за сформирането на тези центрове е, че те са основна наша цел по Приоритетна ос 1 на цялата ОП НОИР трябва да бъде финансирането на приложна наука. Фундаменталните научни изследвания би следвало да останат в сферата на финансиране на Фонд „Научни изследвания”, който е националният инструмент към момента.

5. Г-н Райчевски:

- Мога ли нещо да обобщя...

Стоян Цонев:

- Може би, не може би, а със сигурност доста по компетентно от мен можете да рамкирате някаква конкретна разлика между двата типа центъра за върхови постижения и за компетентност.

6. Г-н Деян Колев:

- Два кратки въпроса. Споменахте, че по Ос 1 не по-рано от догодина. Относно Ос 2 и Ос 3: Кога очаквате да бъдат отворени първите схеми? Дори при един по-песимистичен вариант, че програмата ще бъде одобрена в началото на следващата година, имате ли нагласа за предварително отваряне на схеми, което е напълно допустимо. И вторият

въпрос: в текста на програмата сте посочили, и аз ви приветствам за това, че ще има възможност за финансиране на операции съвместно между ОП НОИР и ОП РЧР, което е съвсем логично специално по отношение на ромите. Това, което е Инвестиционен приоритет 3.2. тук със същия инвестиционен приоритет е в 2.1 в ОП РЧР. Имате ли вече идея как институционално това ще става и каква ще бъде тежестта върху бенефициентите: на едно място ли ще кандидатстват? На две места ли? Как това ще бъде институционално маркирано?

Отговаря Стоян Цонев:

- Благодаря за въпросите. На първия въпрос включително и на заседание на Съвета за управление на средствата от ЕС, който е на ниво министри беше така съгласувано междуинституционално това, кои ще бъдат първите операции, които всеки един Управляващ орган цели да стартира до края на тази година. Ако бъдем по-скоро песимисти, отколкото оптимисти, вероятно формалното одобрение на ОП НОИР едва ли ще се случи най-рано преди последните месеци на 2014 г., а по-скоро в началото на следващата година. Пак казвам, ако бъдем по-скоро песимисти. Надяваме се, на разбиране от страна на ЕК, защото това не е невъзможно и е допустимо по правилата и разписаното в регламентите. Управляващият орган на ОП НОИР, след като създаде Комитет за наблюдение по програмата, който смятам, че трябва да стане до края на месец септември, да одобри първите операции за предоставяне на БФП по Приоритетни оси 2 и 3, които както казах очевидно получават по-малко коментари до момента от Комисията в сравнение с ПО 1. Пак казвам, така както беше и по ОП РЧР през 2007 г., първите операции стартираха преди формалното одобрение на оперативната програма от ЕК, така че нашата амбиция е до края на 2014 г. дори да нямаме формалното одобрение на ЕК, на първо заседание на Комитета за наблюдение на ОП НОИР да бъдат одобрени първите критерии за избор на операции по новата програма, така че да бъдат обявени и поканите за набиране на предложения за на проекти до края на календарната 2014 г.

По отношение на втория въпрос за интегрираните операции: Със сигурност предвиждаме интегрирани операции между ОП НОИР и ОП РЧР. Конкретен пример за такава интеграция ще бъде нашите предварителни разговори с тях за операцията за ограмотяване на възрастни, по която в момента се изпълнява проект „Нов шанс за успех“. Предлагам да не влизаме в конкретни детайли за това какъв тип дейности ние предвиждаме по нашата Оперативна програма и какъв по тяхната. В общи линии се следва логиката на това, че ,разбира се, чрез бюрата по труда на Агенция по заетостта ще бъдат идентифицирани целевите групи на възрастни, които се нуждаят от

ограмотяване и ще бъдат насочвани към образователните институции и училищата, които го осъществяват и след като те получат съответни клас ще бъдат съответно върнати обратно в сферата на действие на Агенция по заетостта, където вече с получената степен на грамотност ще имат и много по-голям шанс за получаване на работа и за реализиране на пазара на труда. Конкретно начинът, по който ще се реализират тези интегрирани операции, е разписан в току-що приетото и все още необнародвано в Държавен вестник ново Постановление № 107 от 10.05.2014 г., което се явява новото постановление за правилата за предоставя на БФП. Г-н Колев, мога да Ви уверя, че от страна на нашия екип в МОН са постъпили не по-малко от 40 бележки по това Постановление. Все още трябва да видя какъв процент от тези бележки са взети предвид, не е голям, за съжаление. Казвам това не за друго, а защото нашите бележки са били изцяло в посока опростяване на правилата, процедурите и това, което Вие казахте и споменахте - сваляне на бремето от бенефициентите, тогава когато се кандидатства по такива интегрирани операции. Ние искаме нещата да стават възможно най-лесно, а не възможно най-трудно. И смятам, че ще бъде намерен междуинституционално между МОН и МТСП най-лесният административно и олекотен от към бюрокрация начин да се получават средства по тези операции.

7. Г-н Райчевски:

- Да допълня това, което г-н Цонев засегна за тези два центъра. Това е една действително сложна и тежка задача, но тя трябва да се проведе и изпълни на едно добро равнище. Центровете за върхови постижения както бяха замислени още при старта на ОП са предназначени, трябва да бъдат предназначени, за действително научни изследвания в традиционните научноизследователски лаборатории и в тях да се извършват фундаментални изследвания до толкова до колкото те са насочени към някакъв бъдещ сегмент на практиката – производствена, социална, или управленска. Насочени, а не свободни фундаментални изследвания. Свободните фундаментални изследвания, които същият имат и винаги ще имат място в науката, действително трябва да останат за Фонд „Научни изследвания”, който пък иначе би останал без своя пълнеж. Центровете за компетентност от своя страна винаги сме ги виждали със силен акцент върху научно-приложния резултат, или иначе казано създаване на про-иновативни решения – незавършени иновации, което е работа на програмата Иновации и конкурентоспособност, т.е. една технология, изделие, продукт, които в крайна сметка е стигнал до опитен образец и до краен продукт с редовно производство и комерсиализация. Тогава вече сме казали, че иновацията е приключила, т. е. наистина съществува в тези центрове за компетентност със силен акцент върху научно-приложните разработки и създаване на предпоставки за бъдещи иновации – про-

иновативни решения. Така ги тълкуваме, ние направихме едно специално съвещание в ЕЦИТТ в БАН и всички се обединиха с директорите на повечето институти в природните, биологическите и инженерно-техническите науки в това, което ви казах. В момента наоколо може би десетина места усилено се работи. Имаше оплаквания, че времето е недостатъчно, (половината работни дни на м. май са почивни), но предполагам, че доста предложения ще се дадат и за двата вида центрове от звената на БАН и общото мнение е, че трябва да има сега и особено в бъдеще като дойдат и реалните конкурсни процедури, консорциуми, в които да влизат близки или допълващи се в тематичния профил научни институти и висши училища, и даже в някои случаи неправителствени организации, доказали своята положителна роля в този сегмент. Освен това за центровете за компетентност въпросът дали те да бъдат включени като целева група не е дискуссионен. Ясно е, че те сами си подбират профила на тематичния съответния център за компетентност и те са целевата група, към които се насочени проиновативните предложения и решения. Но да бъдат ли някои организации, вече свързани трайно със звената, които стоят в центъра за компетентност - асоциирани партньори? Това е една позната междинна категория от предприєдинителната програма ФАР, където асоциираният партньор-предприятието участва в проекта с някаква роля и съдействие, но не получава БФП от бюджета на проекта или ако получава той вече като стопанска организация съфинансира от 30 до 50 % със свои средства получената БФП. Това са различни състояния, варианти. В БАН така виждаме нещата и имаме яснота какво трябва да бъде Център за върхови постижения или Център за компетентност. Що се касае до центровете за върхови постижения, ако има някаква тревога, тук ще говоря само от свое име, имаме голям упадък, вероятно и във висшите училища, на качеството на изследователските кадри от последните две поколения, по простата причина, че 2/3 от тях вече не са в България. Ето това е болният въпрос и това беше главното и резонното възражение още през лятото на миналата година срещу тази ОП НОИР на ЕК. И тогава се наложи да им кажем, че тези две поколения не са при нас, защото са при тях и че трябва с помощта на тази оперативна програма да създадем качествени изследователи в новите поколения, които в момента са ученици или студенти. Така че така им отговаряйте като отправят резонната критика, че хората между 35 и 45-50 години ги няма при нас. Те са при тях. Благодаря.

Отговаря г-н Стоян Цонев:

- Благодаря на г-н Райчевски за подробното включване, и за помощта при дефинирането на разликата между центровете. Както виждате това е било предмет и на специална среща в БАН;

Има ли други въпроси?

8. Албена Стойнева, МФ

- Какви са трудностите при индикаторите, дали това не е свързано с липсата на данни за някои от тях? При нас специално за децата от ромски произход, които преждевременно напускат училище всъщност няма официални данни за това. Също така, от какво естество са трудностите при определяне на целевите стойности, за които спомена зам.-министър Кръстев?

отговаря г-н Стоян Цонев:

- Основните забележки от страна на ЕК (това имаме предвид под трудности) са в посока това, че трябва да се върви към залагане на по-реалистични целеви стойности, за разлика от ОП РЧР например, където се оказа, че по някои приоритети целевите стойности са доста завишени, а по други точно обратното – доста по-ниски от това, което постигам.. Това е едната посока в която вървим;
- другата посока е да поставим измерими крайни стойности на индикаторите. Да направим връзка между количествените и качествените индикатори. ОП НОИР стъпва върху 3 основни индикатора, които са заложили включително в стратегията Европа 2020 и България 2020. Тези три индикатора са следните:
 - ✓ в областта на науката индикаторът да се повиши процентът на инвестиции в научноизследователска и развойно дейност до 1,5 % от БВП;
 - ✓ да се увеличи процентът на завършилите висше образование между 30-34 -годишна възраст до 36%;
 - ✓ да се намали процентът на преждевременно напусналите училище до 11 %.
- всички дейности и по-голямата част от другите индикатори, които са заложили в ОП, в крайна сметка водят до постигането на желаните от нас целеви стойности към 2023 на тези 3 индикатора, които споменах.
- това, което предстои като работа, освен че следва да бъдат дефинирани базови и целеви стойности за част от индикаторите, не бих казал, че проблемът е липсата на статистика, напротив разчитаме много и на НСИ, и разбира се на няколко специализирани второстепенни разпоредители на МОН, които боравят с такива данни. А по отношение на целевите стойности на индикаторите, до голяма степен те са функция на прогнозното финансиране по всеки един инвестиционен приоритет на ОП. Бих казал, че тук имаме още малко работа от страна на екипа на МОН по отношение на доразработването на финансовия план на ОП и каква част от финансирането на съответните оси се предвижда да отиде към всеки един инвестиционен приоритет, за да могат по

реалистично да бъдат прогнозирани и индикаторите. Това е един продължаващ диалог, в крайна сметка заедно ще ги уточним.

- по отношение на последният Ви въпрос във връзка с това как следва да се формулира и да се отчита индикатора за включване на деца от ромски произход: – тук вече МОН и България има известно разминаване с препоръките от страна на ЕК – чисто концептуално и дори конституционно. Защото ЕК настоява да бъдат предвидени мерки, които да бъдат изрично насочени към интеграция на ромите. Но при броенето на индикаторите за резултат, които са за деца и ученици от ромски произход, включени в дейности по интегриране в образователната система, ние конституционно няма как да задължим хората, а още по-малко децата да се самоопределят като българи, като роми, като представители на други малцинства и т. н. Следователно ние не можем да отчитаме като напредък един такъв индикатор и именно за това не сме го записали, а сме записали „брой деца и ученици от етническите малцинства включени в дейности по образователна интеграция и по реинтеграция в образователната система“, което отново не означава, че данните ще отговарят 100 % на реалната картина, защото няма как да бъдат поставени изисквания за самоопределяне. МОН е едно от трите междинни звена по настоящата ОП РЧР, което направи най-много и инвестира най-много средства в областта на интеграцията и реинтеграцията, така че смятаме да продължим да вървим в тази посока, стъпвайки на добрите практики и същия дух.

9. Два коментара от **Добромир Добрев**:

- След като се запознах с доклада на ЕКОРИС на мен наистина ми се струва, че част от индикаторите, за сметка на ефекта и на по-малкото административно усилие, биха могли да бъдат намалени или при преглед обединени;
- Предлагам да направим все пак някаква разлика между достъп до и качество на висшето образование в обосновките. Смятам, че това се губи, а имаме голяма тематична цел, която всъщност финансира програмата и това е връзката с пазара на труда. Добре е това да се прецизира, защото в момента в Приоритет 2 и Приоритет 4 на ос 2 има противоречащи си текстове. Това би могло да се изчисти при корекциите на програмата, за да нямаме затруднения при отчитането, имайки предвид национални и европейски стратегически документи;

отговаря г-н **Стоян Цонев**:

- Благодаря на г-н Добрев за коментара. Ние работим именно в тази посока и в хода на доста напрегнатата работа в последните няколко д-и предпочетохме да формулираме

възможно по-голям брой потенциални индикатори, като в крайна сметка ще се спрем на по-малък брой по ясно формулирани индикатори.

Уважаеми Госпожи и господа,

Предлагам да се ориентираме към приключване. На Ваше разположение е секретариата на работната група, познавате ни вече. Срокът по Заповедта на работната група, към настоящия момент, е до края на м. юни. С оглед на започването на формалните преговори с ЕК срокът най-вероятно ще бъде удължен.

Закривам заседанието, с пожелание за успешен край на работния ден и приятна почивка през почивните дни!